Diez-Album

Vollständiger Titel:	Diez-Album
PPN:	PPN736014349
PURL:	http://resolver.staatsbibliothek-berlin.de/SBB0000BB3100000000
Signatur:	Diez A fol. 74
Kategorie(n):	Außereuropäische Handschriften, Islamische Handschriften
Projekt:	Orientalische Handschriften digital
Strukturtyp:	Handschrift
Seiten (gesamt):	52
Seiten (ausgewählt):	1-52

بکام تو بادا همه کار تو خداوند

مسعود الآباء والنتائج

صورت تحت طالع
تحويل مبارک نوئين اعظم اعدل
سلطان [illegible] العالم مستجمع [illegible]
الجيش في العالم اسکندر لوا ابو [illegible]
زمان غياث الدنيا والدين امير
[illegible] خلد الله
ملکه

محمود الاسماء والکلام

گر کار تو نیک است بتدبیر تو نیست
ور زانکه بدست هم ز تقصیر تو نیست
تسلیم و رضا پیشه کن و شاد بزی
چون نیک و بد جهان بتقدیر تو نیست

بد حکایت تلمیذ ضایع اولمیه

حکایت خطیبی کریه الصوت خویشتن را خوش
آواز پنداشتی وفریاد بی هوده برداشتی گفتی
نغمهٔ غراب البین در پردهٔ الحان اوست یا آن
انکر الاصوات در شان اوست شعر
اذا نهق الخطیب ابو الفوارس له صوت یهد
اصطخر فارس مردم ده بعلت جاهی که داشت
بلیتش می کشیدند واذیتش را مصلحت نمی
دیدند تا یکی از خطبای آن اقلیم که با او عداوت نهانی
داشت بپرسیدن آمدا بودش گفت ترا خوابی دیدم
خیر باد گفتا چه دیدی گفتا چنان دیدم که ترا آواز
خوش بودی ومردمان از نفست در اسایش خطیب

اندرین خواب بیند بشیر گفت این چه مبارک خوابست
که دیدی و مرا بر عیب من واقف کردانیدی و معلوم
شد که آواز ناخوش دارم و خلق از نفس من در رنجند تو
به کردم ازین پس خطبه نگویم مگر با آهستگی شعر
از صحبت دوستان برنجم که اخلاق بدم حسن نماید
عیبم هنر و کمال بینند خارم گل و یاسمن نماید
کو دشمن شوخ چشم ناپاک تا عیب مرا بمن نماید
حکایت هر آنکس که عیبش نگویند پیش هنر داند
از جاهلی عیب خویش حکایت یکی در مسجد سنجاری

1,5

ربابع

قوس حسن یار و شمالست اکنون

ترکیب یار و وکل عرو مالست اکنون

بازشد و وصف الحال این رباعی بگفت

مهستی

ای راحت روحم ز کجا می آیی
وی عین فتوحم ز کجا می آیی
خواهم که صبوح با تو باشم نفسی
ای یار صبوحم ز کجا می آیی

پور خطیب

ای راحت روح و دیده را بینایی
تا چند مرا روی چو مه بنمایی
دکان تو بر روی نوای سرو روان
چون هندوی زلف تو شدم سودایی

امیر احمد این رباعی تمام کرد گفت ای ماه روی مشکبوی در آیم یا نه

مهستی گفت در ای امیر احمد این رباعی بگفت

پور

گفتم آیم گفت کجا فرمایی
گفتم بر تو گفت شکر می خاستی

1

1.1

1.2

1.3

1.4

بو حکایت ثالثده ضایع اولمیه

حکایت خطیبی کریه الصوت خویشتن را خوش
آواز پنداشتی و فریاد بی فایده برداشتی گفتی
نعیب غراب البین در پرده الحان اوست یا آیت
ان انکر الاصوات در شأن اوست شعر
اذا نهق الخطیب ابو الفوارس له صوت یهد
اصطخر فارس مردم ده بعلت جاهی که داشت
بلیتش می کشیدند و اذیتش را مصلحت نمی
دیدند تا یکی از خطبای آن اقلیم که با او عداوتی نهانی
داشت باری بپرسیدن آمده بودش گفت ترا خوابی دیدم
خیر باد گفتا چه دیدی گفتا چنان دیدم که ترا آواز
خوش بودی و مردمان از نفست در آسایش خطیب

1.5

1.6

پایان شد وصف الکمال این رباعی گفت

ای راحت روح حرز کجایی ای	دی عین فتوحم ز کجا می آیی
خواهم که صبوح با تو باشم نفسی	ای یار صبوحم ز کجا می آیی

نور خطب

ای راحت روح و دیده را بینایی	تا چند مرا ز روح چه تنهایی
که دی تو بر روی توای سرو روان	جون شد دو زلف تو شدم سودایی

امیر احمد این رباعی تمام کرد گفت ای ...

... گفت ... امیر احمد این رباعی گفت

گفتم ... گفت کجا رفتی	گفتم بر تو گفت ...

مرد آزادی و دوای که از بنده خویش
عیبت است ولی بحر کمی از دل ریش

صبح و شام آیت اخلاص تو خوانم از دل
روز و شب نسخه اخلاق تو دارم در پیش

گر تو از حال دلم بیخبری معذوری
پادشاهان جهان بیخبرند از درویش

چشم دارم که شوم چون لب شیرین نوش
بهر پیکان شوان بود مرا مرهم ریش

کی بلا بیش فرستی و مرا کم چه
ز شنیدی که از آن چاره چه از کم و بیش

پیرار کشد خسرو انجم در روی
بیتی که راه من ببند دل او برباید از کیش

گر صبح سپاه بر فکند پرده ز رخ از حسن زرد
بر من خسته بگرید دل بیگانه و خویش

دوری از یار اگر اندیشه نکرد دست عباد
مکش عیب که عاشق نبود دور اندیش

آنکه دل پاک ز عیش باشد
در آیت حسن نیز پیش باشد

از سوی ما و دوست آن که نیست
بیرون ز کیستی که علم عیش باشد

جعفر

دوشبنی قرار اولدم اخشام تجی اوله دیو جانم قلجه قالدی و اول دلدار
بری رخساردن خیالی کوکلمی الدی کوکلومه ایتدم لیلة القدره ایردم
قدرنی بلدم کنج نی رنجه طوتش اولدم تمتع قلدم دولت بیداره اغزدم
خوابله کچندم شراب خوشکواره ایوشکین سرابه کچندم والحاصل بو مقوله
افسانه لر سویلیوب اخشامدن صبر قلدم و بو دردن دواسی همین صبر
وتحمل دیلدم چونکم اخشام ایرشب عالم ظلمت جادرین بورندی کورو اول
انجم کبی شمع روشنلر قارشودن کورندی نه اول ملک منظر پریلر ظهور
وعالم صحنی پرنور اندلر دقتی کم بو اخترلرک اچنده اول بدر رای کوردم
نی اختیار استقبال ایلیوب ایاغنه یوزم سوردم نه حددن زیاده بنده
نوازلق لر ایلیوب الومی النه الدی ولطفلر کوستروب قولین بوینمه صالدی
داول تخت زر اوزردم کچوروب بنی یاننه الدی نه شرابلر اچلوب نقللر نیلدی
نظم کورو نرکس لین باشدن طوتب جام ◦ سورلدی دورا بجلدی دراغ کل فام
صفادن چرخه کردی نجم کردون ◦ فلک جنک الدی مه دف زهره قانون ◦
یودتدی ساقیلر قول قول ایاغی ◦ کوتردی خوبلر باش باش جناغی ◦
کوزللر سبز پوش اولب ملک وار ◦ کنش لر بزمی دور اندی فلک وار ◦
سمنبر سرو قامت دلربالر ◦ کیوب رقص ایلدی چینی قبالر ◦ نه مطربلر
سراغاز ایلیوب افسانه لر دلدی ◦ کرو دهنک لر زبانه وچنک لر فغانه ◦

وصحبتمله شهره بندا اول القصه بلدم كه بختم اويقودن اويانه
وطالعم شمعي ياندي اول كيجه نصف الليله دك بو اسلوب اوزره عيش
نوش ايلدم و دريالين دروندلدن جوش خروش ايلدم اخرالامر
مست للك لر يايانه ايردي و اول شاه خوبان ساقي لره و مطربلره
دستور ويردي اول پروين صفت كوزل لر نبات النعش كبي طاغلدلر
آلات بزمي ديو شرب كوشه لره عزيمت قلدلر بنده خي امر عالي موجبنجه
اوليدي رخسارلرك اچندن برني اختيار ايتدم واليني الومه الوب
بوز شوق و بيك ذوق ايله بر كوشيه كتدم صباحه دك دم لر سوروب
عالم لر ايلدم كاه جان كبي در اغوش و كاه سرچشمهٔ آب حياتدن
نوش ايلدم وقتي كم انوار سحر له عالم يوزي منور اولدي و نسيم صبحدم له
جان لر مشامي معطر اولدي اول سروگل اندام خوابگاهندن قيام
ايلدي و اول سنبلرله بر لحظه باغ ايچنده خرام ايلدي نبي صباح
الخير ديوب بكا وداع ايتدي ان شاء الله الرحمن ينه اختشام كلورز ديو
كتدي بن بيچاره اردلرنجه نكران و بو حاله حيران اولوب قالدم كاه اول
شرابه خوشكوارلردن دفع خمار ايلدم كاه خواب نوشينه ايدوب بر
جويبار كنارنده قرار ايلدم حقيقتده نركس كبي كوزلرم يوله ديكوب
انتظار دله زرد و زار اولدم و اولجوي دلجو كبي اوزون اوزوق سودا

2,3

2

2.1

[illegible]

چه ار گشت خسرو انجم در روی
[illegible]
گر صبا باز نکند بوی انجمن
بر من خسته بگرید دل بیگانه و خویش
دوری از یار اگر اندیشه کند گاه
کمتر کسی که عاشق بود دور اندیش

[illegible]

2.2

دوشنبه قرار ادم اخشام تجی اوله دیو جانم قلچه قالدی و اول اولاد
بری دخی اولدی خیالی کوکلمی الدی کوکلومه ایدم لیلة القدر ایردم
قدرینی بلدم کیجه نی ریجه خوش اولدم تخت طالعم دولت بیداره اوغرم
خوابله بکندم نزایه خوشکواره ایو سکن سرابله بکندم والحاصل بو قوله
افسانه لر سولیوب اخشامدن سحر قالدم و بو دولت دواسی هجانی سحر
وتحلاده بلدم جو کیم اخشام ایرتب عالم ظلمت جادرین بورندی کوکو اول
انجم کبی شمع روشنلر قادر شودن کورندی نه اول اسلاف منظر بری لر ابود
و عالم صحبتی بر نور اندلر دوقی کم بو اختر لرک الحناع اول بدرای کوردم
نی اختیار استقبال ایلیوب ایاغنه یوزم سوردم نه حددن زیاده بلاغ
نوازلق لر ایلیوب الوی اننه الدی ولطف لر کوستروب قولین بوینمه صلادی
واول تخت زرادزدم یکوروب بنی یانته الدی نه نزابلر اجلوب تعیشلرده
نظم کورد کوکس لین یاندن طوتیتلم • سورادی دور اجلادی داغ نام
صفادن چرخه کردی نجم کردون • فلک چنک الدی مه دف زهره قانون
بوردلدی ساقیلر قول قول ایاغی • کوتردی خوبلر باشی یاتی جناقی •
کز للر سیز بوشی اولیه ملک وار • کشش لر بو می دور الدی فلک وار •
سماع بر وقت در باللر • کیوب رقص ایلدی جنبی قبالر • نه عطا لر
نرا غاز ایلیوب افسانه لر دلی • کرو دخی لرد بانه وجنک لر قتانه •

کلدی

2.3

3

٤ یعنی بو ایکی حالی ظاهر اوله و بو کونده دیو شاد اولور و اوده کی قوم
بصاری صدر بود ارلنده بالیبوب جمعیت ایسه کاهی کونده
بو کونه بلا غوسه دیر لو جلد ... حفت ... ایکندن
دنیا اغزنده نفس اورزده و بو کونده و حفت ...
بو کونده خلق املندی ... وحقت زحل ... فورشته
ساعت ... علی قول الملحمه

١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١
ي	ا	ل	ط	ه	ن	ه	ل	ا	ل	ط	ه	ن	ه	ل	ا
٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١

ايام شهور	جدول	جدول
١٥	[illegible]	[illegible]
١٤	[illegible]	[illegible]
١٣	[illegible]	[illegible]
١٢	[illegible]	[illegible]
١١	[illegible]	[illegible]
١٠	[illegible]	[illegible]
٩	[illegible]	[illegible]
٨	[illegible]	[illegible]
٧	[illegible]	[illegible]
٦	[illegible]	[illegible]
٥	[illegible]	[illegible]
٤	[illegible]	[illegible]
٣	[illegible]	[illegible]
٢	[illegible]	[illegible]
١	[illegible]	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
م ٢	م ٢٥	م ١٣	م ٤	م ٢٢	م ١١	م ٢٩	م ١٩	م ٧	م ٢٦
ل ٠	ل ١	ل ٢	ل [illegible]	ل [illegible]	ل ٥	ل [illegible]	ل [illegible]	ل ٨	ل ٩

[illegible]

١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	[illegible]
ح	ه	ب	ص	ج	ا	ر	ح	ه	ب	ص	ج	ا	ر	ح	[illegible]
٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	[illegible]

اوبلا دلة دعای
خوشی یغورلی یاغوب ییل بركتلو دل وجوزلیق
ذی قونشورسه خوشد دیا زوبای ذیلرده
جولوی دولور اكر بو ابریل ایجنده نرطینی لیلی
ایجنده یربوزنی غلتسه دد
قحطلیق غلا میدد ق
یغموریا حره وادیغردیسه
حسابی بو كونده
زبانانا یلاد وطلور دعیلو
جلوس دنیدی
عادی بوكونه بخت
سلطان سلیم خان

اوایام الملط

6

٥١	ه	٣
١٣	ٯ	٢
١٢	ر	٢
١٢	ا	١
١١	خ	١٢
١٠	ط	٢٠
٩	٢	٢٩
٧	ه	٢٧
٨	ٯ	٢٨
٤	ر	٢٤
٥	ا	٢٥
٣	خ	٢٣
٢	ط	٢٢
٢	٢	٢٢
١	ه	٢١

نحوساتنا طلوع زبانا على قول البعض حجوزه ایله و ورود

تحویل آفتاب به جوزا على قول البعض دبو بو تحویله مستبول بنا دو لدی

دسیده دو قاکل و کلنادو بوکونه دریا حرکته کلور طیبد کرکدر

تحذر موسیٰ عم و یوم شرح للتوم فیما قیر

بوکون نجم بطین طوغوب نجم زبانا طولور عند البعض گوکلک خلق

بوکونه یونانیه بالایاسی دیرلر

وفات کدر بنی عم علی الغور

صحیح و وفات سلطان محمد غازی طاب ثراه

تخذ موسیٰ عم و لدوغی مطر و فورتنه یومی

بو بعد مابین صو و غی ظاهر اولور برقاچ کره صو لر اولور اکثر عادتلری

٩	١٢	[illegible]
٧	٢٧	[illegible]
٨	٩	[illegible]
٢	٢٠	[illegible]
٥	١٤	[illegible]
٣	٢١	[illegible]
٤	٢٢	[illegible]
٢	٣	[illegible]
١	٥١	[illegible]

تشرین

جدول بروج	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠
جدول اسبوع	ب	ه	ج	ا	ب	و	ه	ب	ه	ج	ا	ب	و	ه	ب	ه
شهور رومیه	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	٣١

عدد ایام

[illegible]

جدول اسابیع	سا ١٠	سا ١١	سا ١٢	سا ١٣	سا ١٣	سا ١٥	سا ١٤	سا ١٤	سا ١٧	سا ١٢
شهور عربیه	ع ٥	ع ٢٥	ع ١٣	ع ٢	ع ٢١	ع ١٠	ع ٢٨	ع ١٨	ع ٧	ع ٢٦
جدول ساعات	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

اول باد سموم

[illegible]

بو كيجه غايت اولوب كوندز [illegible] افزون / او قدر يمه كون قضا اولوب كيجه افزون [illegible]

اول باد سموم

آخر وقت كلوكلناد و عوج علیه [illegible] / كافرلر بو كونه غرق ايدوب شادلقلر / ايدرلر

[illegible] كوندر و [illegible] موسی [illegible] / دريا حركت ايدر [illegible] / قولاته بكون بساعت [illegible] اون دورت / ساعت و اللی دورت دقيقه اولور [illegible] / بدی كون [illegible] دونر [illegible] / ايا [illegible] ديو [illegible] / دكزلر [illegible] / كوكلدر والله / اعلم بالصواب

[illegible] موسی [illegible] قوم [illegible] غرق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
م ٣	م ١٩	م ١٢	م ١	م ٢٠	م ٤	م ٢٣	م ١٧	م ٢	م ٢٥
ط ٠	ط ١١	ط ١٢	ط ١٤	ط ١٣	ط ٥	ط ٤	ط ٧	ط ٨	ط ٩

[illegible]

١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠
ا	ر	م	ه	ر	ه	ا	ا	ر	م	ه	ر	ه	ا	ا
٣	٥	٤	٢	٧	٩	١٠	١١	١٢	١٤	١٣	١٥	١٤	[illegible]	١٧

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]		٢	٥١
٦	٣١	[illegible]	من بعدا وزوج سيار و بر عشلو اولمزيلر	١	٣١
٧	٢٢	[illegible]		١٢	٢١
٨	٨	[illegible]		٠٢	١١
٩	٢١	[illegible]		٢٤	١١
٥	٢٦	[illegible]	بو كون نجم بلاه طوغر نجم ذراع طوغر على الاصح	٢٧	٠١
٤	١٠	[illegible]		٢٨	٩
٢	١٢	[illegible]		٢٦	٧
٣	٢	[illegible]	بو كون ايا كر ياكيد يولر بر حركت ايدر حذر كونى	٢٥	٨
٢	١٢	[illegible]		٢٣	٦
			بو كون غايت مبارك كون نجم شعرا طوغر	٢٢	٥
			بو كون نجم ذراع طوغر نجم بلاه طوغر على البعض القول	٢٢	٣
				١٢	٢
			غدر	٢٠	٢
				١٧	١

[illegible]

[illegible]

جدول ايام البيع	جدول ايام الاسبوع	شهور الروميه	عدد ايام ماه تموز ٣١
٣	و	١٦	ذابح طلوع الثريا نجم نثرة طلوع نجم سعد
٤	ه	١٧	
٥	د	١٨	ابتداء ايام باحور على اصح يوم
٦	ج	١٩	ابتداء ايام باحور على نقل القول وشتاء يوم [illegible]
٧	ب	٢٠	[illegible]
٨	ا	٢١	[illegible]
٩	ز	٢٢	طلوع سهيل يعني يلدز [illegible]
١٠	و	٢٣	يوم
١١	ه	٢٤	[illegible]
١٢	د	٢٥	[illegible] ايام باحور عند البعض
١٣	ج	٢٦	[illegible]
١٤	ب	٢٧	[illegible]
١٥	ا	٢٨	[illegible]
١٦	ز	٢٩	[illegible]
١٧	و	٣٠	[illegible]
١٨	ه	٣١	[illegible]

سا		ساعت
١٠	و ٣	[illegible]
١١	و ٢٣	[illegible]
١٢	و ١٢	[illegible]
١٣	ف ٣١	[illegible]
١٤	و ١٩	[illegible]
١٥	ف ٨	[illegible]
١٦	ف ٢٧	[illegible]
١٧	ف ١٧	[illegible]
١٨	ف ٥	[illegible]
١٩	ف ٢٥	[illegible]

بو آیده مشتاء قوت اولور و اخلاط کم تحلیلی اولور اکثر روزکار روزلر قبح اولور و شمال یللری حرکت قلور

غدا بو آیده نار و انلو شوربالر و اغلو اتی و قلیه و کلی صوغوق و حاجین قوم لعذرا احتراز کرکدر حامدن

و مسهل اوتلردن و چوق حرکت ایتمکدن و الله اعلم

آخر فصل الصیف

جدول اسابیع · شهور رومیه · جدول ساعات · ماه آب · عدد ایام ۳۱

۱۹	د	۱
۲۰	ج	۲
۲۱	ب	۳
۲۲	ا	۴
۲۳	ز	۵
۲۴	و	۶
۲۵	ه	۷
۲۶	د	۸
۲۷	ج	۹
۲۸	ب	۱۰
۲۹	ا	۱۱
۳۰	ز	۱۲
۳۱	و	۱۳
۱	ه	۱۴
۲	د	۱۵

ساعت ۱	ف ۱۱	ساعت دور ۳۰
ساعت ۲	ف ۴۰	ساعت دور ۴۰
ساعت ۳	ف ۲۰	ساعت دور ۶۰
ساعت ۴	ف ۹	ساعت دور ۲
ساعت ۵	ف ۲۷	ساعت دور ۱۰
ساعت ۶	ف ۱۶	ساعت دور ۲۲
ساعت ۷	ف ۵	ساعت دور ۵
ساعت ۸	ف ۲۵	ساعت ۱۰
ساعت ۹	ف ۱۳	ساعت دور ۱۱۰

بوكونه بعد العصر
كوكه نظر ايده لر اكر
بولوط اولورسه بيل
يغمورلى اولوب كوز
اكيني ايو كله وبولودك
چوقلغى واذليغى اعتبار ايده
تشرين اول ايده يغمور
يغوب بمشلوردر اوسوبا
اوه سكز كونتزه تايلكوس بيشه
وارديكى كونه ادوب بهار كونه بار ابك
حكمى بيان ايدر مثلا اوه سكزنجى كونه
اوسط كوزده بشيوب يابس ايده عام
اولور الله اعلم بحقايق الامور

بو آیده هوا معتدل اولور و نیجه یره خسته لق واقع اولور غدا بو آیده شش ایکی اتی و معتدل
طعاملر و طتلو نسنه لر اودت ایتمک و قوصمق و تنقیهٔ قلوب ایتمک و صولری کثار ینده او تورمقدن ایو ور
احتراز ایدر صغوق آب اتنزه و قاوون چوق یکدره و حمامه چوق وارمغده والله اعلم

اول کوز

اول فصل الخریف

جدول ساعات — شهور رومی — جدول ساعات — ماه ایلول — عدد ایام ٣٠

اذا دخل الایلول بطل القیلول

١٩	ا	١
٢٠	ر	٢
٢١	و	٣
٢٢	ه	٤
٢٣	د	٥
٢٤	ج	٦
٢٥	ب	٧
٢٦	ا	٨
٢٧	ر	٩
٢٨	و	١٠
٢٩	ه	١١
٣٠	د	١٢
٣١	ج	١٣
١	ب	١٤
٢	ا	١٥

سا ١	ف ١٠	عد سا ١٠ دور
سا ٢	و ٢٨	عد سا ١٧ ش
سا ٣	ف ١٨	عد سا ٥ دور
سا ٤	و ٢٧	عد سا ٦ ش
سا ٥	و ٢٦	عد سا ٥ ش
سا ٦	و ١٥	عد سا ٦ دور
سا ٧	و ٤	عد سا ٦ ش
سا ٨	و ٢٣	عد سا ٢ ش
سا ٩	ف ١١	عد سا ٨ ش

نحس کونلر
سعد کونلر
مولود ذکریا
وفات ذکریا
وفات والدهٔ مریم
غایتده مبارک کونلر
نیل تمام قرار ایدر
قرار نباتات
وعید الصلیب عند البعض
بو کونده دریا و کشت ایدر

افتاب میزان برجنده ایکن
هر قنقی اوغلان وجوده کلسه
غایت مهندس و صاحب کمال
اولوب اهل صناعت اوله و بعضی
اهل علم اوله دیر الله اعلم

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
٣٠	٢٩	٢٨	٢٧	٢٦	٢٥	٢٣	٢٤	٢٢	٢١	٢٠	١٩	١٨	١٧	١٦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
١٧	١٦	١٥	١٣	١٤	١٢	١١	١٠	٩	٨	٧	٦	٥	٣	٢

[illegible] ١١٢ ١٢٤

٢	[illegible]	٥١
١	[illegible]	٣١
٢٢	ا	٣١
٩٢	[illegible]	٢١
٧٢	[illegible]	١١
٨٢	[illegible]	٠١
٤٢	[illegible]	٩
٥٢	[illegible]	٧
٤٢	[illegible]	٨
٢٢	ا	٤
٢٢	[illegible]	٥
٢١	[illegible]	٣
٠٢	[illegible]	٤
٩١	[illegible]	٢
٧١	[illegible]	١

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

من بعد هر باره لابنده گوزلری اجوب
طشره چقوب استیوب دیالر قرلدر
بیکنسنر دوغلو قزی اولمیاه یمنه
زوکیجه نسهیلی اه اولدوغی یاقوب
جاغ ایلیسه نا بزه اولجه من بعد
ذحی جمع صدر غلیظ اولور

تحویل آفتاب حمل دور سلطانی
عند البعض منجمین

اول نهار دور سلطانی
بر خوب منجمین غایت سعد
گوندر بو گونده فصد و حجا
مت و سفره گیتمك ایودر اماحم
امک و بنا ابتدا ایمك خطادر
و گیجه و گوندز برابر اولور

برج شمس
ومکث ... قولاغوجه دوره
عند بعض القول

محذور ... اولور
... احتیاط ...
محذور مجلسی ...

[illegible]

2

19

[illegible]

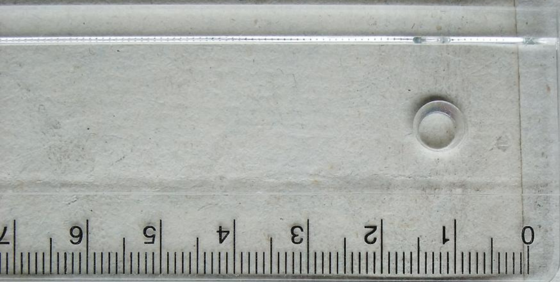
[illegible]

[illegible]

الوفود حوز تلك المعهود فمنهم من ثبت

ومنهم من بذل النخ [illegible] ولقد اجحف

0 1 2 3 4 5 6

ثلاثا فان كان مجلس ذكر كان طابعا
عليه وان كان مجلس لغط كان كفارة
اللهم صل على نبي الرحمة محمد وآله الطاهرين

ما يفنى على العز في طلب ما يبقى والحمد لله وحده

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

قام شداد بن اوس الانصاري خطيبا بالبيت المقدس فقال

كتبه احمد بن يوسف الهمامي رضي الله عنه
از داعي بنده مناوي جدوان جمعا نابد

الا انكم لم تروا من الخير الا اشباهه الا وان الخير كله بحذافيره في

الوفود تحوز تلك المعهود فمنهم من نمت
بحرمته ومنهم من يدل بخدمته ولقد اجحف

بسم الله الرحمن الرحيم

قال ابو علي الروذباري رحمة الله عليه ان في

[illegible]

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم
من أكرم غريبا أو نفّس غمّه أو أطعمه
أو كساه أو ضحك في وجهه فله الجنة
ومن كلامه أنا مثلي ومثل الدنيا كمثل راكب
سافر في يوم صائف فرفعت له شجرة فاستظل تحتها

[illegible]

اكتساب الدنيا مذلة النفوس وفي

[illegible]

وتركها ● وقال عليه السلام كفارة
المجلس أن لا يقوم منه حتى يقول سبحانك اللهم وبحمدك
لا إله إلا أنت أستغفرك ثب علي تقول ذلك

[illegible]

الآخرة عزها فيا عجبا لمن يختار المذلة في طلب

[illegible]

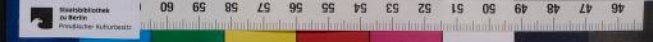
[illegible]

[illegible]

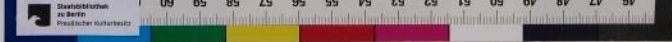
[illegible]

[illegible]

[illegible]

23

Staatsbibliothek
zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

بنام خدایی که با تیره خاک	برآمیخت این جوهر تابناک
درین پرده کس را نداند بار	ندانند این راز جز کردگار
برافراخت نه پرده لاجورد	ده و دو مقام اندرو راست کرد
شکر بازی خانه برفراخت	گره کاری و بندگیرش ساخت
پری چهره اختر آسمان	شب و روز گردند گرد جهان
دل ما سراپرده عرشش	گل ما نبا کرده قدرتش
نماند شش و چار و نه اندکی	نماند همیشه بجز از یکی
تفاوت میان هر دو را در جهان	فزون از زمین تا به آسمان
چو با یکدگر آشنایی شوند	بزاری و حسرت جدایی شوند
الهی بسی آنچه خطا کرده‌ایم	تو بر ما مگیر آنچه ما کرده‌ایم
بکس نیستی ندارم غیر از تو کس	الهی تویی بس فریادرس
کنون بی‌درم کیسه پرداخته	همه سود و سرمایه درباخته
در آن دم که جان عزم رفتن کند	ز سودای جان مرغ دل بر پرد
مگر باز پوشد کفن داورم	وگر باز پرسد چه عذر آورم
چه حاصل ده باگه کاریم	جز از دیده نالۀ و زاریم
خداوند کار اینی رسول	که فرمان مناجات سلطان قبول
بلند آفتاب مبارک نظر	که او راست در هر دو عالم اثر
گهی جبرئیلش بود میربار	گهی عنکبوتش بود پرده دار
از آنجا براقش توجه نمود	بجایی که آنجا یکی جا نبود
کجا دایه رحمتش داد شیر	مسیحا شد آنجاش طفل شیر
نهاده قدم بر سر آسمان	نینداخته سایه بر خاکدان
پس از شکر داد از نعت بیت	وزان پس دعا کی فرشته جهت
فشانند گنج دریا بزم	درافتد قلب خارا برزم
برآفاق گسترده ظل همای	در آن سایه آسوده خلق خدای

چو با یکدگر کردشان آشنا	دگر بارشان ساخت از هم جدا
بهر پی که در زلف او خون کند	بسی آهوان را جگر خون کند
بهر پرده و هر مقامی که ساخت	یکی را زد و دیگری را نواخت
خداوند هفت آسمان و زمین	زمین گستر و آسمان آفرین
پسندد ار کس عیب‌جویی کند	خداوند خود را طلب می‌کند
بنور رخش دو چشم جهان ناظرست	ازان نور مردم شده ناظرست
فلک بر درش حلقه دوخته	بسیار هفت اخترش دوخته
دو بیگانه باهم شده آشنا	دگر بارشان کرد از هم جدا
مرا مایه بس گران داده	بملک عدم هم فرستاده
بخود روز خود را سیه کرده‌ام	بید کار خود را تبه کرده‌ام
مرا ذوق شد شهادت چنان	بنام خودم ساز شیرین زبان
فرومانده‌ام سخت در کار خویش	سیه رویم از کار و کردار خویش
بعذر گناهم که رحمت و خو	ز شرمندگی سیه ریزم اگر برو
امام شش و هفت و پنج و دو	سپهر ده و دو و ده چار و دو
بیک پی بساط فلک در نوشت	چو تیر از کمان فلک درگذشت
اگر معجزه یونس از ما هیست	تو خورشیدی و معجزت ماهیست
فرازنده پایه سروری	فروزنده شمع نیک اختری
ز گیسوی ظلمت اگیسوان	چو سدیت مشرا و در میان

گر دانه کان آشنایی چه بود	پس از آشنایی جدایی چه بود
صدف تا کند دانه در پدید	بسی شور و تلخی بباید چشید
مگس خواست حلوایی از خوان او	عسل تلخ گشت در دهان او
ز خورشید راه جدایی دهی	شب و روز شان آشنایی دهی
نگنجد او در ثنای تو	تو او را چو گوییم جویای تو
خداوند چار و سه و دو و یکیست	بغیر از یکی آفریننده نیست
روان زآسمانست و تن از زمین	بحکمت رسانیده‌ای آن به این
ز تن تا بجان نیستی جست دور	که آن از گل تیره است این ز نور
چو جان از تن آنچنین بود حال	نبودشان اگر کشش اتصال
گنه کاریم و عذرخواهم تویی	چه حاجت بپرسش گواهم تویی
که تا دولت هر دو عالم خرم	گنم سود و سرمایه را زاد و دم
کرم کن تو بر حال فردای من	یکی رحمتی از برای من
گنه کارم و آنگه امیدوار	که دریای فضلت ندارد کنار
ز اشکی که آید برویم فرو	چه سود است جز ریختن آبرو
زند هر کس از طاعت خود نفس	مرا تکیه بر رحمت تست و بس
رسولی که پا بر سر عرش سود	ز پایش سر عرش را تاج بود
رسول کریم و مطاع امین	امام الوری قدوة العالمین
شد از نافه مشک عبد مناف	معطر حریم کان زمین ناف
چنین رفت تا سدرة المنتهی	بجایی که ره گردنی منتها
ز بیونش تا جا سمافت راه	که از قوم امیت تا اوج ماه
همه عقل و روحست و وحی الهیه	ایا معشر الناس پس صلوا علیه
دعای شهنشاه تهیم و گاه	پدر بر پدر خسرو و پادشاه
کجا لشکر عزم او سیر کرد	رود چرخ گردنده آنجا گرد
ز شیر درفش درفشان ظفر	جو از خانه شیر تابنده خور

اللهم خلد دولة السلطان الاعظم والخاقان الاعدل الاکرم خلیفة الله فی الارض مالک الممالک
بالطول والعرض غیاث السلطنة والدنیا والدین بایسنغر بهادر خان خلد الله تعالی ملکه وسلطانه

بکلی درکشد اندر هوای بارگهت — هوای مدح تو جان جریر و اعشی را
اگرچه طایفه در حریم کعبه یکی — ورای پایه خود ساختند ماوی را
بتیغ رونق ترقی سقف او برند — جولات عزمی اطراف تاج و دری را
همیشه تا که بشمشیر و کلک نظم دهند — بگاه خشم و رضا خوف و بشری را
زبان کلک تو شد فتنه بادخیال — که تیغ پید نماید بخشم خشی را
شکوه مصطفوی آغاز طریق نهاد — زطاقتش در افکند لات و عزی را
طریق خدمت از پیش باکی بخت — زمانه نیک شناسد طریق اولی را
زچرخ شمسه تیغ تو دانش راب — زخصم این حلق ببر مجری را
ترا عطیه عزمی ملک نیلا بخت — کمند کینه سالش عطای کسری را

لجمال الدین سلمان رحمة الله علیه

بیا شاها که کن در بار دینی را — ببین شوایه صنع ملک تعالی را
نوای بی کوی کو در بسیط زمین — کشیدن اند بساط سپهر اعلی را
هوا کری کند اموات خاک را احیا — بیاد میدهد انفاس نطق عیسی را
بسان غنچه بدن از کنن بهی لد — زاعتدال هوای بهار موسی را
بباب صورت چین بنگر که پنداری — برآب نقش قلم باد نقش مانی را
هوای یوسف مصر بهار گرد جوان — بحسن و لطف زلیخای پیر دنیا را
زبیت حزن قفس خسان میبرند یعقوب — مگر بریشه نسیم آمد بشارتی را
بیا نفس سحر شاخ شکوفه کن در باغ — که چون بغنچه برآورد شکل شعری را
نهاد حسن درخت شکوفه جوبی لد — نهاد خار خجالت درخت طوبی را
ضیای بهجت روی زمین بیفزاید — ببرد آب لطافت ریاض عقبی را
خیال سبزه و آب روان بماند آن — که خضر بر سر آب افکند مصلی را
درون غنچه بین چون نیست جامه نیخ — در آستین خضر برده دست موسی را
ببوی صبح چو مجنون صبا زجای بجست — مگر گشاده دم صبح زلف لیلی را
بشد دسته از آن بنوشد مجلس باغ — که در بهار بپوشد لباس تقوی را
گل دو روی بسی سرو در عروسی باغ — نهاده اند بکف بر نگار حسنی را
بر غم آنکه غم جور مردین لب جو — که تا شود ز حسد کور دیده افعی را
بدان معانی نازک که غنچه در دل داشت — گشاده است زبان عندلیب املا را
برات اجری آب از نوشته شد برنج — در آن سر که نیابت آب مجری را
درین سیاه بنامش [illegible] نهار — نثار کی بنوشتند خط لیلی را
لموع برق و دو موج سحاب پنداری — که تیغ و خامه نشانند خوف و بشری را
سپهر سلطنت و فتح پادشاه اویس — که روزگار بعدلش [illegible] کسری را
زهی گذاشته بارای پایان در — ستان [illegible] گلی امور [illegible] را

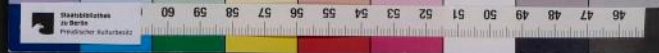
27

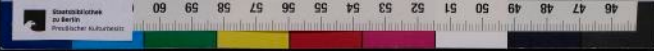
اللهم خلد دولة السلطان الاعظم والخاقان الاعدل الاکرم باسط الامن والامان ناشر العدل والاحسان معز السلطنة والدنیا والدین بایسنغر بهادر خان خلد الله ملکه و سلطانه

دران چمن سرو وقتی کس انجمن مجلس
زمانه تهمت بد خدمتی نهاد مرا
کسی که او بود آگه از عقیدت من
جهان علاقت حلیت و نام من عالم
مجال صبر کجا ماندم چو در حق من
طمع دارکه کار شکست صلیب
جهان پناها امروز در زمانه تو
فلک کجا تواند اثبات پسندی
زمانه دست ترا دید ضامن ارزاق
غبار موکب آن کیمیای معتبرست
کسی که غیر قبول تو یافت عالم
قرار چون بودم در فراق حضرت تو
ز صد نهال که در باغ عمر بنشاندم
زمانه ماند ز داد فضل و دانش من
چو وقت غایت هنگام التفات مرا
هنوز پیش رکابم نرده بر سر دوش
هنوز از پس پشتم حایل جور است
سزا بر بساط شنشه چگونه بردارم
بدان خدای که ذات آسمان و زمین
بدان قدیم که در عهد اولیت او
چو آسمان و زمین را بنیاد است
چو آدمی و پری را با بسط و اکنده
جهان نهفته در اطوار عجب قدرت
جهان نگاشت بر الواح عقل صورت علم
چو خیط صبح دمش ثابت بر افق بود
بصانعی که بنا پایات باغ فطرت ابدا
بمبدعی که در اجسام خاک کرد
بدان جواد که چون ابر نادرستی را
بدان لطیف که چون باد خاک ساری را
بدان حکیم که در یک نفس فرو شود

با اختیار بیکدار دل سخن بکدار
که شد ز درگه فرمان ده جهان سزاوار
چو این سخن شنود داورش کند یاچار
کنون بکار برم این سنگ و چون کشم آزار
زمانه بر سپر باطل نماند این اصرار
بس است این که نبیند و نشان زنار
که روزگار به عهد تو دارد استظهار
ستم ز عدل ترا آورد روی در دیوار
نشان تیغ ترا آیات قاطع اعمار
که شد سبیکه خورشید از او تمام عیار
بچشم همت او ملک نماید خوار
هنوز کار مرا با فلک نداده قرار
یکی هنوز ز تخم نیاید بیت بار
چگونه دست ندارم ز دانش زنهار
نداده داد تیغ ز گنبد دوار
بجای جای شیشه گنجت ماند نشیه دار
نگرده پس سر شمشیر آبدار شمار
نبود باده پندارم از جبین زنگار
نمی کند پاکی ذات او اقرار
جهان نبود و نبود از جهانیان دیار
یکی ازین دو ذات کنش از دستیار
بر آمد از دل ریگ بزار ناله زار
کره هنر دید و وهم و فکرت اغیار
که چون گشت در ود دیده او لولوی بسیار
ترازوی شب و روز ایستاده چون طیار
شجر و قامت چون سهی و روی چون گلنار
دل خدای شناس و زبان شکر گذار
و بوی صبح دو صد ساله ها یک ادرار
کند بشر ادا لطف در اسحار
زبان ما همه بسیان باب استغفار

[illegible]

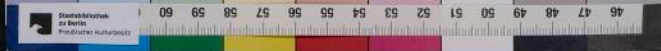

Staatsbibliothek zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz
61 60 59 58 57 56 55 54 53 52 51 50 49 48 47 46

Staatsbibliothek zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

Staatsbibliothek zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz
60 59 58 57 56 55 54 53 52 51 50 49 48 47 46

Staatsbibliothek zu Berlin
Preußischer Kulturbesitz

Ex
Biblioth. Regia
Berolinensi.

